





## Hergün

Bütün memleket  
Belediyeleri namına  
Tek bir mübayaa  
Heyeti kuramaz mıyız?

Ekrem Uşaklıgil

Eskişehirde çıkan Kocatepe gazetesinde şöyle bir fıkra gördük:

— (Bu hafta içinde buğdayın kilosu 43 kuruşa kadar çıkmış ve birçok çiftçilerimiz, komşu vilayetlerden gelen müşterilere yahud belediye alıcılarına bu fiat üzerinden satış yapmışlardır. Buğday üzerine konan fiat tesbit kararı kalktığı için çiftçiler isteklerin çokluğuna göre yükseltmekte, ve bu yükselişi komşu belediyeleri de akıl ermez bir rekabetle teşvik etmektedir.

«Mürakabesiz, baskısız ve serbest bir ticaret sistemi neticesinde bir kilo buğdayı yüz kuruşa almak zoruna düşersek şaşma mahyız.»

Bu satırları yazan arkadaş fıkraşının ilk kısmında bir olayı kaydetmiş, ikinci kısmında ise derde bir teşhiş koyarak fiat yük selişinin mürakabesiz, baskısız ve serbest bir ticaret sistemin den doğduğunu anlatmıştır.

Mürakabe ile baskının bilhas sa harb zamanında elzem bir teyid ve müvazene vasıtası olduğu münakaşa götürmez bir hakikattir, bugün İngiltere ve Amerika gibi hürriyetin beşiği sayılan memleketlerde bile dizgin hükümetin elindedir. Fakat mürakabe ile baskının serbest ticareti tam ve mutlak bir şekilde ortadan kaldırması icab etmiyeceği de bir hakikattir.

Biz buhranın ilk safhasında mürakabeyi, baskıyı ve tam te kayyüdü aynı zamanda tecrübe ettik. Aldığımız neticenin bir aynasını daha dün, bu vak'a bir Eskişehir değil, bir İstanbul gazetesinde okudum:

Orduda uzun müddet subay olarak hizmet ettikten sonra gazeteciliğe intisab etmiş olgun bir arkadaş geçenlerde Konyaya gidiyor, galiba o civardandır, yahud o civarda ailevi bir ilgisi vardır. Bu arkadaş yanında bir kaç tanıdığı ile Çomra ovasından geçerken sağda solda bir sürü tepecik görek yoldaşların dan ne olduklarını soruyor, onlar biraz tereddüd geçirdikten sonra nihayet:

— Gordiasyon dağları, diyorlar ve bunun ne demek olduğunu da anlatıyorlar.

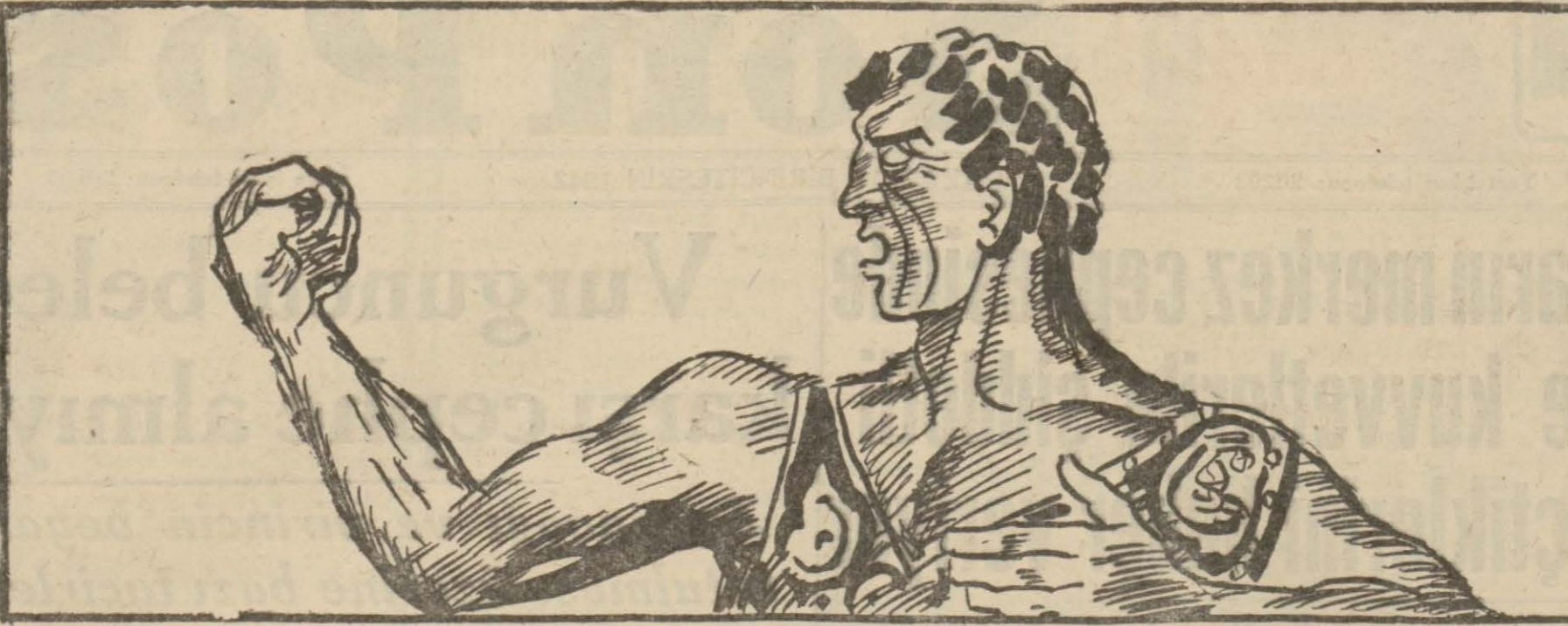
Meğer el koyma rejimi zamanında köylü hem malını vermek istemez, hem de elinde alıkoymaktan korkarmış, düşünme düşüne nihayet bir çıkar yol olarak buğdayı samanile birlikte alı koymak çaresini düşünmüş, sorunlara işlemek için henüz vakit bulamadığını söyleyerek cezadan kurtulmuş.»

Bu müşahedenin bir de hükümü ihtiva eden daha acı bir çetridini Trakyalı bir okuyucumun yolladığı mektubda da gördüm, bir cümlesini aynen naklediyim:

— «Zannetmeyin ki bu kabinenin verdiği serbestien dolay köylü buğdayı yetmiş kuruşa çıkardı. Eğer eski karar üzerinde durulsaydı köylüden yüzde yirmi beşi almak da kabil ola-

## RESİMLİ MAKALE:

≡ Üç kuvvet.. ≡



Kuvvet evvelâ iç inanından, sonra irade kuvvetinden, daha sonra silâhtan ve bu üç unsuru yerinde kullanmak için lâzım gelen bilgiden doğar.

Ya kazanır, ya kaybederim, diyerek meydana atılan inana bilirsiniz ki peşinden mağlûbudur. Kazanacağım yahud öleceğim diyen ise nadiren yenilir. Corneille, Horace

## Şehir Haberleri

Beşiktaşta bir değirmen yandı zarar 100 bin lira

Değirmende bulunan 5 bin çuval undan mühim bir kısmı kurtarıldı

Evvelki gece sabaha karşı Beşiktaşta Köyüünde «Sebat» değirmeninde yangın çıkmış, değirmen kısmen yanmıştır.

Yangın sabaha karşı saat 4 de değirmenin makine dairesinden çıkmış, müstahdemler o sırada derin bir uykuda olduklarından ateşten vakitle haberdar olamamışlar, çok kısa bir zamanda alevler binanın ahşap aksamını sarıtmıştır.

Değirmende 5 bin çuval un bulunduğundan yangından malîmat-tar edilen Beyoğlu ve İstanbul iftalye grupları derhal yangın mahalline gelmişler, söndürme faaliyetine geçmişlerdir.

İftalyenin 5 saat süren faaliyeti sırasında değirmende bulunan unların ve buğdayların mühim bir kısmı kurtarılmıştır.

Papazyan adında bir şahsın kira bulduğu bu değirmende yangından mütevellid zararın kat'î olmamakla beraber 100 bin lira kadar olduğu tahmin edilmektedir. Ateşin ne suretle çıktığı hakkında zabıta ve Müddelimumlîlik tahkikat yapmaktadır.

## Sokak ortasında eczacıyı soyan cür'etkârlar

Yenişehirde, Turan caddesinde eczacılık yapan Kırkor adında bir evvelki gece geç vakt Kastıpağada Bahriye caddesinden geçerken üç şahsın hücumuna uğramıştır.

Meçhul müteccavizler neye uğradığını şaşırarak eczacıyı kolaylıkla yere yatırmışlar, üzerinde bulunan para ile bir altın saatini karmanyola edip kaçmışlardır.

Kırkorun vukubulan müracaatı üzerine zabıta bu cür'etkâr soyguncuları dün yakalamıştır. Kadri, Cafer ve Hüsnü adındaki bu cür'etkârlar Müddelimumlîliğe teslim edilmişlerdir.

miyacaktı. Çünkü buğdayı harmanda samandan ayırmayıp samanile çöpile ahırlara koyup icab ettikçe samandan ayırdırdip belki yüz kuruşa satacaklardı»

Biz buhranın ilk safhasında mürakabeyi, baskıyı ve tam te kayyüdü tecrübe ettik. Eğer bu tecrübeden az çok memnuniyet verici bir netice almış olsaydık, buhranın ikinci safhası bizi gene aynı yolun üzerinde bulacaktı. Halbuki tamamlanması belki bütün bir nesil için bile imkânsız sebeplerin tesiriyle menfi bir netice karşısında kalmca memleketimiz için en doğru yol olan serbest ticarete döndük. Bu yol üzerinde kalmamız, fakat serbest ticareti mürakabe ve baskı ile düzenlememiz lâzımdır.

Konyaya giden meslekdaşlarımızın (Dünya Gazetesi 4/2)

Vali ve meb'uslar, şehirlilerin dinlenen derdleri etrafında dün bir toplantı yaptılar

Dün öğleden evvel Parti vilâyet merkezinde Vall ve Belediye Reisil Dr. Lütfi Kırdar, parti idare heyeti reisil Suad Hayri Ürgüblü, İstanbul meb'uslarından general Kâzım Karabekir, general Refet, Ziya Karamürsel, bayan Fakih, Hamdi Deniz, İsmail Hakkı, Ali Kâmi Ak-yüz, Vali muavini Ahmed Kınık, belediye reis muavini Lütfi Aksoy ve kaymakamların iştirakleriyle bir toplantı yapılmıştır.

## Bayram Pazartesi günü

İstanbul Müftülüğünden: Birinciteşrinin on ikinci Pazartesi günü Bayram olduğu ilân olunur.

SADAKAI FITIR	
Buğday unundan	Kuruş Para
63	20
En iyi	İyi
Kuruş	Kuruş
Rezekli	200 184
Bayram namazı	
Saat	Dakika
	53

## İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Gördüğünüz resim Avrupalının en tanınmış bir mecmua-sında çıkmıştır. Adliye Vekilimiz Hasan Menemencioğlu'nun resmidir. Fakat mecmuadna Hariciye Vekilimiz olarak neşredilmiştir. Mecmuanın yaptığı bu yanlışlık birinci defa vâki olmamaktadır. Aynı resim Türkiye Hariciye Vekili diye aynı mecmuada bir defa daha basılmıştır. Avrupalının çok geniş imkân ve vasıtalarla malik bir mecmuasında dahi böyle yanlışlıklar olabileceğini göstermesi itibarile şayanı dikkat bir hâdise... Fakat son zamanlara kadar bayrağımızın resmini ters basan, Türkü şalvarlı ve yatağanlı olarak tasvir eden Avrupa basınıının iki vekilimizin resmini karıştırmak gibi bir hatasını niçin mazur görmemeli? Hattâ biz buna şükretmemiz lâzım gel-



M. Menemencioğlu, ministre des affaires étrangères de Turquie. Sa tâche nouvelle est un peu analogue à celle de son collègue du Portugal, car les deux pays sont liés à l'Angleterre par certains engagements. L'un et l'autre dépendent entièrement de ses neutres. M. Numa Menemencioğlu dans. Il appartient à une famille turque. Il est à la tête d'une affaire importante.

diğine dahi inanıyoruz. Fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

## Olur mu?

Bu vatandaş sokakta sürünmiye mi mahkûm?

Dün matbaamıza bir kadın geldi. Kendisi, küçük yaşta annesinin ve babasının gözü önünde kesilmesi gibi müthiş bir facia ile karşılaşmış, tedavi olmamış, fakat zaman zaman bu hastalık yakasına yapışmakta ve zavallı kadıncağızı sarsmaktadır. Bu derdine çare arayan bedbaht kadın vatandaş, bugün kendisini tedavi ettirmek imkânından mahrumdur. Ayda 4 lira ile geçinmek mucizesini gösteren bir zavallı. Mesele burada değil! Bu kadın, bütün belediye hastanelerine baş vurmuş, fakat kabul edilmiştir. Sebep? Sarsak bir vaziyette olduğu için! Peki bu vaziyette gelmiş bir hasta, hastaneye kabul edilmez de, sağlam adamlar mı alınır? Buna çok hayret ettik. Alâ-kadarların derhal bu vatan-dasın hastaneye kabul edilmesi için emir vermelerini bekliyoruz. Kendini tedavi imkânlarından mahrum ve hastaneye yatacak kadar hasta olan bu kadıncağızı sokaklarda sürünmeğe mi mahkûm edeceğiz?

## Olur mu?

Bir şirket müdürü karpit ihtikârı yaparken yakalandı

Asmaaltında Aykut hanında 1 numarada karpit ticareti yapan ve «İlgi komandit şirketi» müdürü bulunan Hasan Dilman kilosu 120 kuruşa satılması lâzım gelen karpiti 190 kuruşa satarken Emniyet kaçakçılık bürosu memurları tarafından çürümüş halde yakalanarak milli koruma müddetini müllimine verilmiştir.

Suçlu Hasan 2 ton karpit için 3800 lira istemiş ve bu paranın 1400 lirasını fatura harici almıştır.

## Belediye seçimi bitti

Belediye seçimi dün alşam nihayet bulmuştur. Muhtelif muntakalardaki sandıklar dün kaza parti merkezlerine getirilmiş ve şimdiki kadar reylerini kullanmamış olan vatandaşlar dün saat 20 ye kadar reylerini kullanmışlardır. Bundan sonra reylerin tasnifine başlanmış ve yeni umumî meclis azaları tesbit olmuştur.

Yeni azalara belediye reisliği tarafından bayram sonunda tebligat yapıldığından umumî meclis 2 İkinciteşrin Pazartesi günü toplanacaktır.

## Osmanlı Bankasından:

Şeker Bayramı münasebetile, Osmanlı Bankasının Galata merkezi ile Yeni cami ve Beyoğlu şubeleri 12. 13 ve 14 İkinciteşrin 1942 günleri kapalı bulunacaktır.

## Çay ve kahveyi eski fiattan satan bayiler

Çay ve kahve fiatları bir miktar indirdiği halde bayilerin eski fiattan sattıkları tesbit edildi

Kahve ve çay fiatları Çarşamba gününden itibaren ucuzladığı ve çekilmiş kahvenin 630 ve birinci nevi çayın 1700 kuruşa satılması lâzım geldiği halde bazı bayilerin hâlâ kahveyi 684 ve çayı 19-20 liradan sattıkları inhisar idaresine ihbar edilmiştir.

Bu bayilerin hatta 1300 kuruşa imiş olan ikinci nevi çayları da 2000 kuruşa satmakta oldukları tesbit edilmiştir. Mezkûr bayiler hakkında takibata başlıyan idare ayrıca da diğer bayilere bundan böyle çay ve kahvelerin üzerine nev'î ve fiatını gösteren etiketlerin konması lâzım geldiğini ve buna aykırı hareket edenlerin bayilik tezkerelerinin alınacağını teblig etmiştir.

## Münakalat Vekilinin tetkikleri

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Münakalat Vekili amiral Fahri Engin dün muntaka liman reisliğinde meşgul olmuştur. Münakalat Vekili bu arada kömür havzasından yapılmakta olan nakliyat işleri etrafında izahat almıştır.

## RADYO

## Üç günlük program

Çıkıyacağımız günler olan Pazar Pazartesi ve Salı günlerine aid programlarımızda veriyoruz:

PAZAR 11/10/1942

8.30: Saat ayarı, 8.32: Marşlar (Pl), 8.40: Ajans haberleri, 8.55-9.30: Uvertür ve marşlar (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık program (Pl.), 12.45: Ajans haberleri, 13: Oyun havaları, şarkılar ve türküler, 13.30-14.30: Radyo salon orkestrası, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası (Şef: Nihad Esengin), 18.45: Nihavend makamından (Şarkılar, 19: (Ziraat saati), 19.15: Muhiyyer makamından şarkılar, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Semai, karke ve türküler, 20.15: Konuşma (Dertleşme saati), 20.30: Oda musiki, 21: (Evin saati), 21.15: Fasi heyeti, 21.15: Ankara Sonbahar at koşularının neticeleri, 22: Opera aryaları (Pl.), 22.30: Saat ayarı ve ajans haberleri.

PAZARTESİ 12/10/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Vücutumuzu güçlendirilm. 7.40: Ajans haberleri, 7.55-8.30: Radyo salon orkestrası, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık program (Pl.) 12.45: Ajans haberleri, 13.13.30: Karışık şarkılar, 18: Saat ayarı, 18.03: Fasi heyeti, 18.45: Radyo dans orkestrası, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Karışık makamlardan şarkılar, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir halk türküsü öğreniyoruz. 21: Günün meseleleri, 21.15: Romanlar (Pl.), 21.30: (Kütâb sevenler saati), Radyo senfonî orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsaalar.

SALI 13/10/1942

7.30: Saat ayarı, 7.32: Vücutumuzu güçlendirilm. 7.40: Ajans haberleri, 7.55-8.30: Senfonik parçalar (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık program (Pl.), 12.45: Ajans haberleri, 13.13.30: Karışık şarkılar, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo salon orkestrası, 18.45: Fasi heyeti, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Halkevleri Folyor saati, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Alice Faye ve Dorothy Lamour (Pl.), 21: Evin saati, 21.15: Klâsik piyano edebiyatından parçalar (Pl.), 21.30: Sağlık saati, 21.45: Klâsik Türk müziği programı, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsaalar.

## İstanbul Borsası

10/10/1942 Açılış - kapanış fiatları

Açılış ve kapanış	
CENLER	
Londra	1 Setrlin 5.24
New-York	100 Dolar 132.20
Cenevre	100 İsviçre Fr. 30.365
Madrid	100 Peçeta 12.9375
Stokholm	100 İsveç Kr. 31.16
Bir altın lira	33.30
24 aylık bir gram külçe altın	458

Esham ve Tahvilât  
İzmir Esnaf ve Ehalî Bankası 6.90

## TAKVİM 11 nci teşrin

Rumî sene	11	Arabi sene
1368	Pazar	1361
Eylül	Resmî sene	Hızır
28	1942	159

GÜNEŞ		RAMAZAN		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
7	07	5	29		
12	39	10	52		

Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E	13 01	16 10	18 46	20 07			
V.	6 24	9 83	12 -	1 30			



# Bir Konya gezisinin notları

## Millet olarak ebediliğimizi ilân eden vesikalar

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

— 1 —

Konyalı demir tüccarı Kaymak zadelere dükkânında yım. Bu ailenin reisi Kurtuluş harbi hatıralarını anlatıyor. Fahrettin Paşa cenub cephesi kumandanıdır. Konyadan bir heyet çağırıyor. Yeni kurulan kit'alar bu heyetin önünden siyaha sarılmış bayraklarla geliyor. Siyaha sarılmış Türk bayrağı muhatabında ne kadar acı bir intiba bırakmış olmalı ki telâffuz edilemeyen gözlerinden tufan gibi yaş boşalıyor.

Loş bir dükkân köşesinde yaşlı Türk bayrağının çoşturduğu bu yaşlar kadar ruha emniyet ve güven verecek ne vardır? Bunlar millet olarak ebediliğimizin vesikalardır.

Konyanın Seydişehir kazasının Kesecik köyü... Köylü Hasan dayı, hükümet hissesi olarak tahmin edilen buğdayın fazla yazıldığını Kaymakama anlatıyor. Kaymakamın ileri sürdüğü hesaplar Hasan dayıyı tatmin etmiyor. Fakat Kaymakam kestirme yolu buluyor: Köylünün ve receği buğdayla hududlarımızı bekleyen askerlerimizin besleneceğini söylüyor. Hasan Dayı en ince yerinden tutulmuştur. Bütün iddialarını bir anda unutup ve gönül dolusu bir heyecanla Kaymakama: «Öyleyse ben istediğimizin iki mislini vereceğim» diyor.

Memleket ve müdafaa şuurunu bu kadar derin olarak yaşatan bir milletin yenemeyeceği bir zorkluk var mıdır?

— 3 —

Konya ile Seydişehir arasında yüz kilometrelik bir şose vardır. Bu yol üstünde işleyen otobüsler eskimemiş, ve şoförlük bir nevi ip canbazlığı haline gelmiştir. Bu yolda giderken ve gelirken bindiğim otobüsün makinesinde ârizalar baş gösterdi. Henüz yirmi yaşına basmamış olan soför dağ başında kalmak teh-

likesinden bizi öyle bir meharetle kurtardı ki onun en basit vasıtaları başarıyla iş, bu makineyi icad edenin bile gıptasını uyandıracak bir muvafakıyettir.

Bir taraftan bu engin zekâyâ hayran kalıyorsunuz. Fakat öte taraftan da bu zekâyâ kendisini yaratır sahalar açmamış okumanıza üzülyorsunuz. Türk zekâsı tamir devrimden icad devrine geçmeye hasret çekiyor.

— 4 —

Dar, eğri büğrü sokaklar, bozuk kaldırımlar üstünde sendeleyerek ve pek çok toz yutarak yürürken Konya evi için bedbin tahminlere düşeriz. Fakat bahçe kapısından içeri girdiğiniz anda sizi bir sürpriz karşılar: Evin huşu veren temizliği, dünyanın hiçbir şehrinde sokakla ev böyle bir tezat göstermez. Konya evinin içi; temizliği cihana öğretmiş bir milletin canlı bir an'anesini aksettirir. «Yağ döksen yalanır» tabiri bu evlerin içi için mübalâğalı bir medhiye değil, hakikatın ta kendisidir.

Fakat isterseniz kendinizi yine bedbin fikirlere kaptırabilirsiniz. Evinin içini bu kadar temiz tutabilen bir halk, sokaklarını niçin böylele mühmel tutuyor? Çünkü bu, Konyalıları çok fazla ferdiyetçi olmalarına alâkadardır, belki de sokakların imarını yalnız belediyeden beklemek gibi umumî bir temayülün neticesidir.

— 5 —

Konya bir erkenciler diyarıdır. Otobüsün penceresinden giren sesler, sabahın beşinde, nihayet altı. stında her sınıf halkın uyandırdığını size anlatır. Mevlânânın bile ayakta medfun olduğunu kabul eden efesane Konya ruhunun karakteristik bir belirtisidir.

Bir Maarif mensubu için bu erkenciler arasında genç mektebiler

kafilesi tabidirki seyrine doyulmuş yan bir manzara teşkil eder.

Konya sokaklarına mektebli çehreleri hâkimdir. Türklüğün mihraklarından birisinde çağlayan bu dinç sesi sevgi ile dinledim. Türkiye'nin her tarafında olduğu gibi ve her yerden fazla Konyada mektebler dolup taşıyor. Hayırlı eller, kazalardan gelen çocuklar için bir yurd kurmuşlar. Fakat tehcüm o kadar fazla ki, oteller, hanlar okumaya gelen çocuklarla dolu. Konya halkının en güzel adetlerinden birisi, evlâdlarının yetişmesi için hiçbir fedakârlıktan çekinmemektir. En fakir sınıftan ana babanın, çocukları için göze aldıkları fedakârlığı anlamam.

### Vergiden kaçmak için dükkânını akrabasına satmış gözüken kakkal

Beyoğlu Baltık pazarında 23, 25 numaralı dükkânda ticaret yapan Aleksandros adında birinin son seneler zarfında maliyeye borçlandığı, kazanç vergilerinden kaçınmak için bizzat sermayesine sahip olduğu bu mağazasını bir akrabasına müvazaa suretile devrettiği zabıtaca tesbit edilmiş, dün bu açığöz dükkâncı cürmüneşhud halinde yakalanmıştır.

Hile yolile devlete olan borcundan kaçınan Aleksandros kaçakçılık suçundan Müddeiumumillîğe teslim edilmiştir.

### Avukatlar toplandılar

İstanbul barosuna kayıtlı avukatlar dün saat 15,30 da Eminönü Hallinde yıllık toplantılarını yapacaklardı, fakat ekseriyet hasıl olmadığundan toplantı gelecek Cuma günü tehir edilmiştir.

### Söz Arasında:

## Dünyanın en meşhur aşçıları

İngiltere Kralı yedinci Edvard'ın başaşçısı bir amiral kadar maaş alırdı, son çarların saraylarında dört tane başaşçı bulunmakta idi.

Çok eski zamanlardanberi boğaz meselesi insanların kalbi ihtirasları kadar hayatları üzerinde hâkim olmuş ve tesir icra etmiştir. Eski Romalılardan Lüküllüs'ün sofrasındaki haşmeti ve zenginliği kim işitmemiştir? Yemegini bazı nadide kuşların en lezzetli parçalarından seçecek kadar mutfak işlerine düşkünlük gösteren bu zengin Romalının adı, nefis yemek yemek itiyadında bulunan insanlar için tarihi bir sembol olmuştur.

İyi yemek düşkünlüğü, bittabi çok mahir bir takım aşçıların şö-

öğrenmesini istediği aşçısının saray baş aşçısından bu plâva ne miktar pirinç, ne kadar tuz ve ne ölçüde su koyduğunu sorduğu zaman aldığı şu cevap elbette ki Fransız mutfak mütehasstını hayrete düşürmüştür: Bir kâse pirinç, göz kararı kadar su, üç «çimcik te tuz»! Zamanının iyi yaşamasını bildiği söylenen bugünkü İngiliz hükümdarının dedesi yedinci Edvard da boğaz düşkünü insanlardan biri

immiş. Yemeklerini tercihan Fransız aşçılarına pişirtir ve bunlara bir İngiliz amiralinin aldığı kadar aylık veririlmiş.

Bu aşçı sarayda değil şehirde ikametgâhında oturur ve her sabah bir saray arabasıyla saraya cellolunarak hükümdarın o gün için istediği yemekler bir liste halinde teslim olunmuş.

Bolşevik rejiminden evvelki Rusya (Devamı sayfa 4/2 de)

## "Son Posta,,nın bulmacası: 25 - (15)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğru:

- 1 — İstanbul'da bir semt (9)
- 2 — Temiz kanlı (4). Beraber (3)
- 3 — Pek yakında bitecek bir arabi ay (7). Bir emir (2).
- 4 — Bir kadın ismi (5), Nota (2)
- 5 — Mülk (3), Ters (ipe çek) (2)
- 6 — Şöhret (2), Çıkarma aksini yapsa (4).
- 7 — Kabul etmek (9).
- 8 — Devletlerin alâmeti (4), İngiliz kızı (3).
- 9 — Aca (4).
- 10 — Türk parası (4), Bir meyva (5)

Yukarıdan aşağıya doğru:

- 1 — İzmit civarında bir yer (10)
- 2 — Amerikanın remzi (3), Anne (3), Mensubiyet eki (2).
- 3 — Sürme (5), Ziyaret eden (4).
- 4 — Kültanbeyi tabiri (4), Parçala (5).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

5 — Elektrik çingiracı (3), Bir fizikçinin ismini veren adam (2).

6 — Temel, asal (4), 6 ümdeşizden biri (4).

7 — Lâtif rüzgâr (5).

8 — Nota (2), Anadolu'da bir yer (6).

9 — Keder (4), Kayak (3).

10 — Esir kadın (5), «Sens in ceza (3).



«Son Posta» nin tarihî tefriki: 80



# PATRONA

## HALİLİN AKİBETİ

— Beli ağa oğlum. «Cerrah Mahmud» gelmiş dersiz.

Hademe tekrarladı:

— Cerrah Mahmud.

— Beli, cerrah Mahmud dersiz, bizi biltiler.

Hademe koşa koşa «Babüssüdeye» gidin ağaçlık geniş yola vurdu. Beş dakika geçmeden tekrar görüldü, elile işaret vererek çağırdı:

— Buyurun efendi buba.

Patrona Halilin babası sevinçle içeriye atıldı, «Babüssüde» kapısı dışında şerbetçi İlyas ağa ile karşılaştılar.

İlyasla çok eskiden, «Tamışvar» teslimi zamanından tanışıyorlardı. Üçüncü Ahmed düştükten sonra İlyas ağa birinci Mahmudun şerbetçiliği vazifesini görüyordu. Yaprakları dökük bir ağacın çıplak gövdesi ardına çekildiler. İlyas ihtiyarın elini tuttu:

— Hayır ola benim bubam?

Köse Gani efendi az durumsadıktan sonra gözlerini kırpmayarak söyledi:

— Baka oğlum İlyas, bin altın kazanmak ister misin?

Şerbetçinin başı döndü:

— Bin altın mı?

— Beli, bin altın!

İlyas şakaya vurarak bu kadar külliyyetli bir parayı ne diye kendisine vâdettiğini anlatmak için ima yoluna saptı:

— Veziriazamın böğrüne bir hançer mi saplatmak istersiz yoğ ise?

Bu sefer ihtiyar güldü:

— Ana bin akçe vermez idük!

Birbirlerinin gözlerine baktılar. Köse adam titreyen sesini alçalttı:

— Şevketlü efendimiz «ma-beyne» geldüklerinde şerbet tutan siz değil misiz?

İlyas başını salladı:

— Şerbettar oğlanlar dahi vardır, amma ekser bizi tercih eyleyler!

— Ya. siz istediğinizde bağ-

kalarını meneyleyüp kendiniz gidemez misiz?

— Elbette giderüz.

Burada kösenin donuk bakan yeşil gözleri parıl parıl yandı:

— İşte sana peşin iki yüz altın!

Koynundan bir kese çıkarıp uzattı. İlyas keseyi almadı:

— İlk hizmetini anlıyalım, e-vet badehu söyleşürük!

İhtiyar sesini daha pesleştirdi:

— Baka benim canımdan aziz oğlum İlyas ağa. Sahibi devlet Mehmed Paşa efendimiz sarayı hümayuna gelmiştir, Kırım Hanı dahi beraberdir. Şevketlü padişahımıza anlara şerbet ikram eyledilte kadıasker Zülâli Hasan efendiden bahsedip etmediklerine kulak vereceksiz.

Şerbetçi gülümsedi:

— Zülâli efendi şeyhislâm mı edilecektir Benim bubam?

— Alt yanını sorman, salt anının adı geçer mi geçmez mi bu ciheti tesbit eyleyip avdetinizde

kalan «sekiz yüzü» dahi alacaksınız.

Altın kesesini bir daha uzattı. Şerbetçi İlyas teklifi çok basit bulmuş, köse adamın Zülâli hoca hakkında padişaha bir şey söylenip söylenmediğini anlamak istediğine hüküm vermişti. Altın kesesini koynuna indirirken etraftan görenler olup olmadığına dikkat etmeyi de unutmadı. İhtiyarın omuzunu okşayarak ağaç dibinde kendisini beklemesini tavsiye etti, rüzgâr gibi Babüssüdeden içeriye daldı.

Dışarıda köse Abdülgani efendi sırtını ağaca vererek beklemeye başladı. «İlyas» in ne açık-göz bir adam olduğunu yakından bildiği için kendisine iyi ve işe yarar haberler getireceğine inanıyordu. Sonra şerbetçi İlyası şüpheye de düşürmemiş, onda «Zülâli Hasan efendinin şeyhislâm hakkında padişahla sadrazam arasında bir şeyler geçip geçmediğini anlamak istediği» kanaatini uyandırmıştı.

(Arkası var)

## Ticaret ve sanayi odasından

### Kürk ve eldiven imalâtçıların

Tevzi edilecek dış işipliğinden kendilerine lüzumu olan işipli alabilecekleri için kullandıkları işipliklerin her nevinden ve o işipliklerle imal ettikleri mamul mallardan birer nümune ile birlikte mamulâtı için icab eden işipliğe ya da medar olabilecek resmi vesakle birlikte 15. 16. 17. 19 942 tarihli günlerde Dördüncü Vakıf Han üçüncü kat ticaret ve sanayi odası sanayi şubesi müdürlüğüne müracaatları lütfen olunuz. (453)

## Ticaret ve sanayi odasından

### Çimentodan mamul mal çıkaran müesseselerin

Tevzi edilecek çimentodan kendilerine lüzumu olan çimentoyu alabilecekleri için hakiki işipliğinin tesbiti medar olabilecek resmi vesakle birlikte 24.10.942 tarihine kadar Dördüncü Vakıf Han üçüncü kat ticaret ve sanayi odası sanayi şubesi müdürlüğüne müracaatları lütfen olunuz. (542)

## Üniversite Rektörlüğünden:

Askerlik derslerinin yazılı ve sözlü son imtihanları 26.X.942 gününe kadar yapılmış olacaktır. İlgili talimatların taburuna bizzat müracaatları.

(555)

«Son Posta» nin edebî romanı: 133

# Erkeği Kadın

## Yazar: NUSRET SAFA COŞKUN

### Yaratır



Onları evvelâ sıkılarak dinliyordu. Sonra eğlenmeğe başladı. Yarabbi dünyada ne garib tipler vardı. Hepsi ayrı ayrı meşgul olunmağa değer birer ucube idiler. Fakat, yavaş yavaş parlamaya başlayan neşesini bir hâdise birdenbire söndürüverdi. Hararetili hararetili poker oynayan ve akli sıra espiri yapıp etrafındakileri güldürmeğe çalışan, kel kafalı müteahhid bir ara, onlara bakarak:

—Yahu çocuklar, diye seslendi. Oraya tıklımış çan çan ediyorsunuz. Halbuki karşınızda meşhur bir çalgıcı var, piyanonun başına götürün de eğlenin biraz..

Salonda birdenbire bir soğuk hava esivermişti. İclâl, dudaklarını dişlemiş, gayri ihtiyari elini yüzüne götürmüştü. Bütün gözler Vedada dikilmişti. O, evvelâ kıpkırmızı olmuştu. Hiddetle yerinden kalkmamak için kendini güç zaptetti. Küstah, kendisine çalgıcı diyor, etrafındakileri eğlendirmesini istiyordu.

Sakin olmağa çalıştı. Koltukta vakur bir yarım dönüş yaptı; sözlerinin aksini umumî bir tasvibde göreceğini sanıp, salona bir soğukluk öktüğünü görünce şaşırarak saçsız müteahhide:

— Eğlenmek niyetinde olanlar, çalgıcıyı piyano başına oturtacaklarına, zattı âlinizin yanına toplanır, demindenberi hiç durmadan, tulûat tiyatrosundaki işişi komiğe taş çıkartan bir ustalıklı yaptığınız nüktelere gülerler. Beyefendi hazretleri dururken, sıkılanları eğlendirmek benim haddim mi?

Mukabele çok ağır olmuştu. Lâkin, müteahhidin kıldığı potun büyüklüğünü anlayanlar, onun buna müstahak olduğunu teslim ediyorlardı. Müteahhidin, eblak çehresi kıpkırmızı olmuştu. Bir hareket yapmış olmak için, önündeki fişleri, biraz daha kendine doğru çekti, asabi bir

hareketle elindeki kâğıtları karıştırdı. Kimse bir söz söylemeğe cesaret edemiyordu. Herkesin kendisine baktığını görünce, lâfin altında kalmamak için, cür'etkâr ve küstah bir eda ile, yarı ciddi, yarı şaka, işi gürültüye getirmek istedi:

— Canım efendim, niçin birdenbire hiddetlendiniz böyle? Bizim memlekette saz çalanlara çalgıcı derler.

Vedad, vaziyetini hiç bozmadı. Kaşları çatık, kıpırdamadan duruyordu, vücudunu biraz daha öne eğerek, kollarını dizlerine dayadı.

— Bizim memlekette saz çalanlara, sahneye çıkanlara oyun cu derler, peki niçin bazı müteahhidlere dalavereci demezler. Müteahhid, elinden kâğıtları bırakarak, geri çekildi, bu heyecanlı münakaşayı kesmeğe kimse niyetli görünmüyordu.

— Çalgıcıya para verirler, çaldırılar. Müteahhid teahhüd ettiği işi yapan ciddi bir adamdır.

Bu mantığa gülmemek kabil midir! Nitelim Vedadın yüzünde keskin bir istihza gözüküyordu:

—Evet, çalgıcıya para verirler çalar, müteahhide iş havale ederler yapar. Çalgıcı iktidarı, san'ati ne ise onu gösterir. Bazı müteahhidlerin yaptıkları yolun iki günde bozulmasına, inşa ettikleri binaların kötü malzeme ile yapıp, bir hafta sonra sıvalarının dökülmesine, duvarların çatlamasına ne buyurursunuz?

—Bu adamına göre değişir!

—Çok güzel, saz çalana çalgıcı veya san'atkâr demek de, adamına göre değişir.

— Çalgıcı ile san'atkâr arasında ne fark vardır!

— Ağzından çıkan sözü bilen le bilmiyen, sıvacı ile mimar, çalgıcı ile san'atkâr arasındaki farkı takdir edenle edemiyen kadir..

İclâl, münakaşanın tehlikeli

bir safhaya girdiğini görüyordu. Poker masası başındaki, yakın dostlarına, oyuna devam etmeleri için göz işareti yaptı. Zaten, müteahhide de söz söylemeğe pek yüz ve mecal kalmamıştı.

— Devam edelin!

— Haydi, kâğıtları dağıtın! Sözleri arasında münakaşa ke-sildi.

Sigarasını yakan kız Vedada eğilmişti:

— Çok iyi yaptınız, bu adam bu dersi almağa hak kazanmıştı. Yanındakiler de fikrine iştirak etmişlerdi:

— Bravo, şu küstah adama haddini bildirdiniz. Sizin gibi büyük bir san'atkâra çalgıcı demek terbiyesizliktir.

İclâl, yanına gelmişti, yavaşça:

— Çok üzülüm Vedad! Dedim. Sersemim biridir, maamafih lâıyk olduğu cevabı aldı. Yalnız neş'en kaçmasın, rahatsız olma, çok üzülürüm. Biraz kalabalıktan sıyrılmak ister misin? Seni karşığı odaya geçireyim!

—Fena olmaz!

Yanıdakilerden müsaade istiyerek kalktı. İclâl ile beraber salondan çıktılar. İclâl, onu çok güzel döşenmiş, balkonlu bir odaya sokmuştu.

(Arkası var)

## TIYATROLAR

İstanbul Belediyesi  
Şehir Tiyatroları  
Bir akşam saat 20.30 da  
Dram kısmı  
KİŞ MASALI  
Yazan: W. Shakespeare

Komedi kısmı  
YALANCI  
Yazan: C. Goldoni  
Cumartesi ve Pazar günleri 15.30 da  
maline



## Bugün yapılacak lig maçları

Fenerbahçe Mersine gitti, Galatasaray da iki maç yapmak üzere Ankara'ya gidiyor

Istanbul lig oyunlarına bugün Fenerbahçe ve Şeref sahalarında devam edilecektir. Fenerbahçe takımı Mersine gittiği için Kadıköydeki Fenerbahçe - Beykoz maçı tehir edilmiştir. Bugün yapılacak maçlar şunlardır:

### Galatasaray — Taksim

Lig maçlarında Fenerbahçe ve Beşiktaşla maç yapmadığı için iki hafta sahada görülmiyen Galatasarayın bu maçı hakikaten enteresandır. Lig maçlarını yakından takip edenlerin hemen bütün merakı Galatasarayın takımını görmek ve antrenman kudretini ölçmektir.

İşte bu bakımdan Galatasarayın yapacağı maçın hususî bir ehemmiyeti vardır.

### İ. Spor — Süleymaniye

Istanbulsporun ligdeki vaziyeti sağlamdır. Süleymaniye bu mevzide biraz daha hafif görünmektedir. İki kulüb arasındaki rekabet ötedenberi malûm olduğu için bu maç hakkında kat'î bir hüküm yürütmek pek kolay değildir.

### Vefa — Davudpaşa

Birinci ligde taze bir kuvvetle, parlak neticeler elde eden Davudpaşa takımı bugün Vefa karşısında mühim bir imtihan geçirecektir. Onun hakiki kuvveti hakkında bugün yapacağı maçtan sonra bir fikir elde etmiş olacağız.

### Beşiktaş — Kasımpaşa

Lig şampiyonu Beşiktaş için Kasımpaşa ile yapacağı maçta herhangî bir endişe mevzu bahis değildir.

Davudpaşa karşısında ağır bir mağlûbiyete uğrayan Kasımpaşanın bu kadar zorlu bir maçta mümkün mertebe müdafaada kalması en aklı bir oyun sistemidir.

Ömer Besim

**Galatasaraylı kürekçiler izmire gitti**

Galatasaray kürekçileri dün İzmit böl-

gesinin tertib ettiği tek, iki çiftte ve dört tekler arasındaki müsabakalara Galatasarayın en sağlam bir ekibi iştirak etmiş olacaktır.

### Galatasaray takımı Ankara'ya gidiyor

Bayramda iki maç yapacak olan Galatasaray futbol takımı Pazartesi günü Ankara'ya gidecektir. Galatasaray takımı Demirspor ve Gençler Birliği ile maç yapacaktır.

### Merhum boksör küçük Kemale ihtifal yapıldı

Memleketin en teknik boksörü olan merhum küçük Kemalin kabrinin inşası münasebetiyle dün Feriköy mezarlığında çok huzurlu bir mezarın yapılmıştır. Merhumun mezarı başında toplanan dostları dün kıymetli boksörü bir kere daha anmak fırsatını bulmuşlardır.

Dün yapılan merasimde Galatasaray kulübü idarecileri ve boks ajanı Kemal'in mezarından bahsetmişlerdir. Galatasaray kulübü, İstanbul bölgesi de bu münasebetle mezara birer çelenk koymuşlardır. Değerli bir sporcu için yapılan bu merasim spor kadrişinaslığının canlı bir tezahürüdür.

## İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Başlık	maktu	500	kuruş
1 nci	sahife	400	»
2 nci	sahife	250	»
3 ncü	sahife	200	»
4 ncü	sahife	100	»
İş	sahife	60	»
Son	sahife	50	»

(Baş tarafı 1 inci sayfada)  
çıkartılan umumî mana, dünkü yazımızda da kayıd ve işaret etmiş olduğumuz veçhile, Alman başkomutanlığının Stalingrad şehrine karşı fazla zayıflığı icab ettirecek sert ve şiddetli hareketlerden içtinab arzusunda olduğuna dair olan haberleri teyid edecek mahiyettedir. Almanların Kafkaslardaki hareketlerini de bir parça gevşetmiş olduklarına ve bunun en başta gelen sebebinin oralardaki kuvvetlerinin miktarını bir hayli azaltmış olmaları malûm olduğuna göre Alman ordusunun şark cephesinin umumî heyeti üzerinde bulunan en az üçte ikisile diğer müttefik kuvvetlerin büyük kırsımlarının nerelerde buldukları bugün cidden merak ile araştırılacak bir mesele halini almıştır.

Biz, bundan evvelki yazılarımızdan birinde Alman başkomutanlığının Eylül ortalarından itibaren Stalingrad sahasında ancak bir kısım kuvvetle harekete başladığının hissedilmekte ve önümüzdeki kışa kadar henüz mevcut olan iki ilâ iki buçuk aylık hareket mevsiminden istifade ile Moskova muntakasına karşı büyük bir harekete girişebilmek için kuvvetlerinden mühim bir miktarını şimale ve ağlebi ihtimal Orel - Woronej muntakasına nakil ile itigal eylemekte olduğu gibi Rşchev sahasını da ayrıca kuvvetlendirmekte olduğunun birçok hususî haberlerin hülasasından anlaşılmaqta olduğundan ve esasen mantıkî olarak da bu tarzda hareketin en doğru yol olduğundan bahsetmiştik. Haberlerini daha geniş kaynaklardan almakta olan ve bunları daha etraflı bir surette tahlil imkânlarına malik bulunan Radyo gazetesini dahi dün akşamki neşriyatında Almanların şimdiki halde Woronej bölgesinde henüz o bölgedeki muharebelere iştirak etmemiş 50 tümenlik bir kuvvetlerinin Rşchev sahasında da keza oralardaki muharebelere iştirak etmemiş dört ordu halinde ikinci bir 50 tümenlik kuvvetleri bulunduğunu bildir-

miştir. Bugün, önümüzdeki kışa kadar Almanlar için emniyetli hareket zamanı olarak da ancak bir buçuk ay kalmıştır. Ancak, bu zamanın bir kısmının Rusya arazisinin şiddetli yağmurlarla süratle çamur ve bataklık haline gelmesi yüzünden boşa gideceği, fakat buna mukabil yakınlarda harekâta imkân verecek donların başlamasıle bunun kısmen telâfi edilebileceği de unutulmamalıdır.

Muharebe hatlarının hemen arkasında böyle iki büyük kuvvet grubu bulundurmaları ve bunlardan başka haber alınmayan daha diğer yerlerde de bazı toplu kuvvetlerinin bulunması ihtimalinin mevcudiyeti Almanların bu sene aşağı Volgaya tamamen ve Kafkaslara hiç olmazsa kısmen hâkim olmakla beraber Moskova'ya karşı bir harekete geçmek tasavvurundan da henüz vazgeçmemiş olduklarını göstermektedir. Bakalım ve gene çok mahmul görülen önümüzdeki yakın günlerin olaylarını bekliyelim.

### 2 — Diğer cephelerde:

Birkaç gün evvel Fransız halkına radyo ile vesayada bulunan Birleşik Amerikalılar, Fransadaki Alman harb hedeflerine tevcih ettiklerini beyan suretile tehditlerini kuvveden fiile çıkarmışlar ve 500 avcının himayesinde dört motörlü yüz dev bombardıman tayyaresile Lille şehri civarındaki Fransız çelik ve lokomotif fabrikalarını bombardıman etmişlerdir. Ve bu sırada zarurî olarak Fransız sivil halkına da büyük insan ve eşya ziyatı verdirmişlerdir. Bu akın, menfaat ve zaruretlerin tarihi sempati ve şükranların da üstünde olduğunu ve bir milletin menfaati icab ettirdiği zaman meselâ bundan bir buçuk asır kadar evvel kendi hayat ve istiklâlinin muhafazasına yardım, daha doğrusu bunu temin etmiş olan diğer bir milletin bugünkü nesline bile zararlar verdirmekten çekinmeyeceğini göstermesi itibarile ikinci dünya harbi hâdiselerile birlikte insanlık tarihinin sayfaları arasında çok ehemmiyetli bir iz-



Dün Bankalar caddesinde bir kamyonun tamamen parçalanması neticelenen bir kaza olmuş, mes'ud bir tesadüf eseri olarak nüfusça bir ziyat kaydedilmemiştir. Beyoğlunda Serdarekrem sokagında 107 numaralı evde oturan Filip oğlu İlyâ adında bir şoförün idare ettiği 4234 numaralı kamyon, dün saat 15 te Bankalar caddesinin üst kısmında bulunan Sen Jorj Avusturya hastanesine odun getirmişti.

Hastanenin önünde yükünü boşaltmakta olan kamyonun tekerlekleri altına koymuş bulunan takozlar bu sırada kaymış, kamyon kendine esasen çok meyilli olan merdivenli yokuştan Bankalar caddesine doğru süratle inmeğe başlamıştı. Cidden büyük bir tesadüf eseri olarak, günün her saatinde kalabalık bulunan bu caddede yoldan süratle ilerleyen kamyon bu faciaya sebep olmamış, bir duvarı toslayarak parçalanmıştı. Resit kazaya uğrayan kamyonu harab olmuş halde gösteriyor.

bu kere Atlântikte ve Afrikanın en cenub ucundaki Ümidburnunun biraz şimalindeki Kapstad'şehri sahillere çok yakın bir sahada yeniden 47,000 tontuk 12 İngiliz - Amerika vapuru batırılmışlardır. Alman denizaltılarının Atlântiğin diğer bölgelelerinde batırdıkları gemilerle birlikte son birkaç gün içinde ceman 141,000 ton hacminde 22 İngiliz - Amerikan vapurunun batırılmış olduğu da dünkü Alman tebliğinin haberleri cümlesindedir.

K. D.

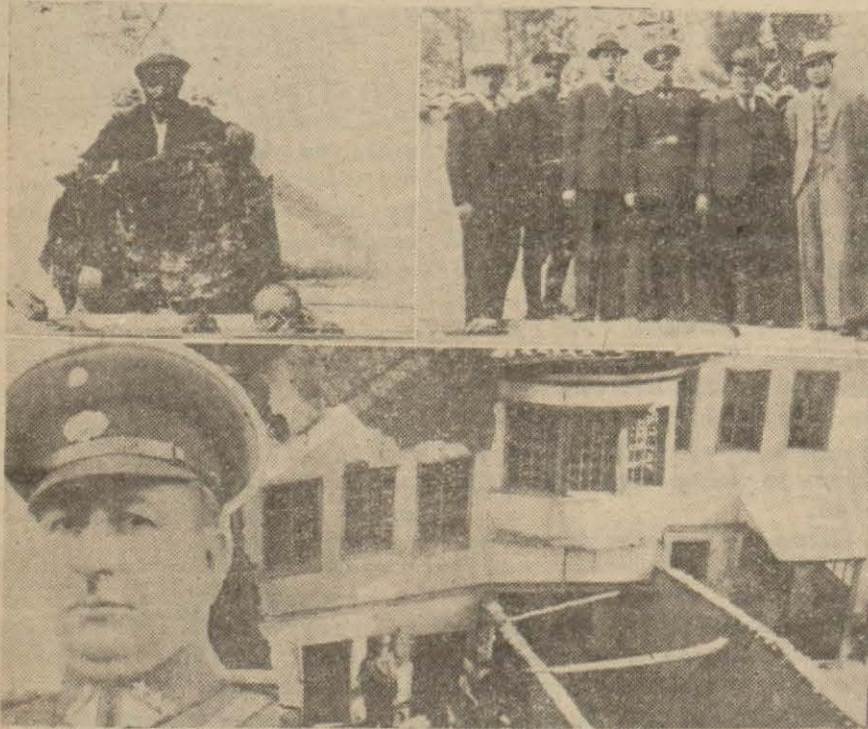
**GÖZ DOKTORU**  
**Nuri Fehmi Ayberk**  
Haydarpaşa Nümune hastanesi  
göz mütehassısı  
İstanbul Belediye karşısı.  
Tel. 23212



# Memleket Haberleri

## Sivasdaki korkunç cinayetin yeni tafsilâtı

Cinayeti tertib eden Turan maktulün kızı ile karı koca hayatına başlamışlar, Turan her şeyi tamamile inkâr ediyor



Yukarıda cinayet üzerinde esrar perdesini kaldırmağa mevaffak olan adliye ve zabıta erkânı, solda hatillerden Uşak Nâzım, aşağıda tüccarın öldürülüp gömüldüğü boş ev ve Başkomiser Hayri Can

Geçenlerde Sivasta korkunç bir cinayet olmuş, Şevki Daşdan adında 60 yaşlarında bir tüccar nikâhsız karısı Safiye, bu kadından olan 25 yaşlarında kızı Refika, yeğeni Turan ve uşağı Nâzımın tertib ettikleri bir tuzağa düşürülerek feci bir şekilde, balta ile parçalanarak öldürülmüştü. Cinayeti müteakib genç kız ağzından köpükler saçarak ölmüştü. Sivas muhabirimizin verdiği mütemmim malûmata göre Şevkinin yeğeni Turanla kızı Refika cinayetten evvel ve sonra karı koca gibi yaşamıya başlamışlar, bu arada

Refika gebe kalmıştır. Ölümünü müteakib yapılan muayenesinde bir buçuk aylık bir çocuğu olduğu anlaşılmıştır.

Ayrıca cinayetten bir gün sonra uşak Nâzım, Safiye ve Refika şafak sökmeden Şevki Daşdanın mağazasına gitmişler, Şevkinin cebelerinde bulup aldıkları anahtarla kasayı açmışlar, içinde bulunan 17 bin liralık evrakı nakdiye ile 7 bin altını alıp eve getirmişlerdir. Burada paralar Turan tarafından sayılmış, bundan bin lirasını uşak Nâzıma verdikten sonra geri kalan parayı tamamile

## İzmirde

Evlenmeler ve doğumlar arttı, son üç sene içinde doğumun artışı nisbeti yüzde 12 yi buldu

İzmir, (Hususi) — Eylül 942 ayı içinde İzmir ve Karşıyaka evlenme dairelerine evlenmek üzere 175 çift müracaatta bulunmuş, 144 çiftin nikâhları kıyılmıştır. Müracaat edenlerden altı çift bilâhare evlenmekten feragat etmiş, bir çiftin evlenme isteği de kanuna uygunsuz görüldüğünden reddedilmiştir. 941 yılı Eylülünde evlenenler 145 çift idi. Bu senenin Eylül ayında 1 aded azalma varsa da umumiyet itibarile bu sene evlenenlerin sayısı artmıştır.

Yapılan tetkiklere nazaran merkezde son üç yıl içinde evlenenlerin en büyük kısmını san'at kârlar, küçük iş sahipleri, vilâyet köylerinde de köylüler teşkil etmektedir.

Yine tetkiklere nazaran son üç sene içinde İzmirde doğum nisbeti bir hayli artmıştır. Bu nisbet yüzde 12 dir.

## Erzincanda Parti kongreleri

Erzincan (Hususi) — Cumhuriyet Halk Partisi ocak ve nahye kongreleri bitmiştir. Kongrelere her yıldan daha fazla üye gelmiş ve memleket ihtiyaçları ve halkın dilekleri üzerinde münakaşalı müzakereler olmuştur. Bu suretle devam eden kongrelerde çok faydalı kararlar verilmiş büyüklerimize tazim ve bağlılık telleri çekilerek kongrelere son verilmişlerdir.

Safiye bırakmıştır.

Kadillerden Nâzım ile Turanın Şevkiyi öldürüp parçalandıktan sonra altın dişlerini de söktükleri, alıp eve getirdikleri anlaşılmıştır.

Suçlular tamamile suçlarını itiraf ettikleri halde, ictimai bir mevki sahibi olan Turan hâdisede bulunmadığını, hiç bir haberi olmadığını söylemekte, inkâr etmekte ve bu eve de gelip gelmediği üzerinde ısrar etmektedir.

## Hergün

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

mız oraya vardığı zaman buğdayın 200 kiloluk kilesi 45 liraymış. İki gün sonra (50) ye, (60) a çıkmış. Köy ağası bile hayrette:

— İnsaf be, diyormuş, 60 liraya buğday olur mu, öbür muharebede bile elliden fazlaya çıkmadıydı.

Fakat öbür muharebede 50 den fazlaya çıkmıyan buğday şimdi 100 ü bulmuş..

Eskişehirli meslekdaşımız gibi Konyaya gitmiş olan meslekdaşımız da mes'uliyeti buğday satın almıya giden belediye heyetlerinin yekdiğerile rekabete girişmiş olmalarına atfetmektedir. Demek oluyor ki mürakabeden ve baskıdan önce ele alınarak düzenlenecek bir saha karşısında bulunmaktayız. Hatırımıza gelenleri sıralıyalım:

1 — Yurdun bütün belediyelerini yekdiğerine yakınlıklarına ve yol şebekelerile münasebetlerine göre muhtelif gruplara ayırmak.

2 — Her grup için bir tek satın alma mekanizması yapmak ve bu mekanizmaya bir tek faaliyet sahası göstermek, satın alınan maddelerin nakli için rüchhan hakkı vermek.

3 — Her belediye fırınının yanında bir satış mağazası açmak.

4 — Büyük şehirlerde toptan yiyecek satanların depolarda ve buzhanelerde uzun müddet mal saklamalarını maddeten imkânsız hale koymak.

Bize öyle geliyor ki belediyelerimizin yekdiğeri karşısına birer rakib halinde dikilerek piyasasında zararlı birer rol oynamalarının önüne geçmek sayın Dahiliye ve Ticaret Vekillerimiz için yenilemeyecek bir güçlük arzuetmez.

Ekevem Uşaklığı

«Son Posta» nin spor tefrikkası: 134

## Kara'Ahmet

### Ahmed Hergelecinin çırağı olmuştu

— Dramalı usta çocuktur. Aç gözünü Ahmed..

Dedi. Ahmed de olduğu yerden kalkıp İsmail ağanın yanına gitmeğe davranmıştı. Maksadı Dramalıya karşı hazırlanmaktı. Fakat cazgir, güreşin yarına kaldığını söyleyince duraladı. Hergeleci:

— İyi olmadı bu iş... Bugün güreş olmuş olsa idi, yüzde yüz yorgun Dramalıyı çabucak dahi olmasa evire çevire yenerdik..

Dedi. Hergeleci, Ahmedle kararını verdikten sonra sözlerini tekrarladı:

— Demek şimdi böyle... Beraber gideceğim. Öyle ise İsmail ağaya söyle ve bana haber getir.

— Başüstüne usta!..

— Zaten güreşin yarına. Daha konuşuruz..

Dedi. Kara Ahmed, İsmail ağanın yanına geldi. Hergelecinin söylediklerini söyledi. İsmail ağa, memnun olmuştu. Derhal Hergeleci İbrahimin yanına giderek teşekkür etti ve:

— Oğlum gibi sevdiğim Kara Ahmedi sana verdim.

Dedi.

İşte Kara Ahmed, o günden itibaren Hergeleci İbrahimin çırağı olmuştu. Güreşlerden sonra Hergeleci, Ahmed, İsmail ağa ve arkadaşları bir yere toplandılar. Yatmadan evvel Hergeleci, yeni çırağını kendi elile bağladı ve öğdü. Ona bir iki oyun öğretti. Dramalıya nasıl giriş yapacağını tatbik ettirdi. Alttan ve üstten gösterdiği oyunları ameli halde tatbik sahasına koydu. Ahmedin eli oyunlara yatıyordu. Hergeleci, yeni çırağını beğendi ve:

— Âferin Ahmed. Böyle giderse çok geçmeden başaltına güreşirsin!. Yarın Dramalıyı şu gösterdiğim oyunlarla yen bakalım..

— İnşallah usta!.

Sabah oldu. Özleden sonra

güreşler kuruldu. O gün hep neticeler alınacaktı. Kara Ahmedin içinde müthiş bir hırs vardı. Bilhassa Hergeleciye çırak olduğundan dolayı keyifli idi. Ondan ne güzel oyunlar öğrenmişti. Hergeleci, oyunları öğrettikten sonra çırağına şunları söylemişti:

— Sana gösterdiğim oyunları sakın ola kimseye gösterme. Baban dahi olsa öğretme ve söyleyip tarif etme!. Bu, oyunlar usta sırrıdır. Ne öğrenersen seninle kalsın... Anladın mı Ahmed?.

— Evet usta!. Kat'iyen söylemem.

— Seni, kızdırırlar... Söyletmek isterler. Ağzını pek tut!. (Arkası var)

## Söz arasında

(Baş tarafı 3/1 de)

Çarlık hanedanının mutfağı da, zenginlik ve ihtişamile şöhrat bulmuş olanlardandır. Son çarların sayarlarında dört tane baş aşçı bulunurdu. Bunların içinde, gerek aldıkları aylıklar, gerek kendilerine verilen bahşişlerle büyük servetler yapmış olanlar vardır.

Kraliyet Fransasının şöhrat bulmuş aşçılarından biri de Konde Prensi. ne hizmet eden meşhur Vatel idi. Bu adam, bütün yemekleri aynı nefasette olmak üzere aynı günde ve anda yirmi, otuz kalabalık sofrayı kusursuz idare edermiş. Bu hal, Vatelde büyük bir ihtisas imiş. Gene bir gün, efendisinin davetlerine hazırladığı kalabalık yirmi beş sofradan bir tanesinin kıztartması bir müddet geçikmiş. Bu hal, Vatel'i o kadar müteessir etmiş ki ertesi gün kendisini odasında arıyanlar onu hayata gözlerini kapamış bulmuşlar.

Mevzu geniş, zaman dar olduğu için bu boğaz bahsi üzerinde fazla durmanın yerli yoktur. Çünkü dünyanın etmek bulamadığı bir devre yemeğin nefasetinden bahsetmek, bir parça da hafiflik gibi geliyor, onun için bahsi burada kesiyoruz.

★★



# Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

## BU SABAHKI HABERLER

### İngiliz hükümeti bir tebliğ neşretti

#### Esirlerin bağlanması meselesinin hakikî mahiyeti nedir?

Londra, 11 (A.A.) — Esirlerin bağlanması meselesinin hakikî mahiyetini izah etmek üzere İngiliz hükümeti bir demeç neşretmiştir.

Bu demeçte göre Dieppe akını sırasında taşdıkları evrakı imha edememeleri zımında mümkün olan her yerde Alman esirlerinin kollarının bağlanmasını salâhiyetsiz makamların emrettiği anlaşılmıştır. Alman hükümeti esnasında salâhiyetsiz makamların taşdıkları evrakı imha edememeleri zımında mümkün olan her yerde Alman esirlerinin kollarının bağlanmasını emrettiği anlaşılmıştır. Alman hükümetinin şikâyeti üzerine İngiltere hükümeti derhal tahkikat icra etmiş ve bu şekilde bir emir verildiği ortaya çıktığından derhal iptal edilmiştir.

Şarç adasında elde edilen 5 Alman esirinin kolları kaçınmaları için kendilerine refakat eden İngiliz askerlerinin kollarına bağlanmıştır.

Bunları İngiliz gemilerine götürmek için bir Alman kıçasının evranda geçmek iktiza ediyordu. Esirlerin bağınmağa başlamaları üzerine dördü üzerine ates açılmış ve öldürülmüştür.

Cenevre anlaşmasında esirlerin ellerinin bağlanmaması hakkında hiçbir kayıt yoktur.

Alman talebinin muharebeye aid harekâta aid olduğu görülmektedir.

Harb esirlerine karşı müstamel hareketleri Cenevre muahedesiyle menedilmiştir.

Almanların ileri sürdükleri insanî muameleye gelince bu şartlara göre değişir.

### Şark cephesinde kış hazırlıkları

Vişi, 11 (Radyo) — Romada çıkan Corriere Della Serra gazetesi muhabirinin bildirdiğine göre Ladoga gölünden Don derseğine kadar olan hattı harbe gerek Almanlar ve gerek Ruslar istihkâmât vücuda getirmektedirler. Her iki taraf kış hazırlıkları görmektedirler.

### Japonlar Guadalcanal adasına çıktılar

Vaşington, 11 (A.A.) — Guadalcanal adasında şiddetli Amerikan hava üstünlüğüne rağmen Japonlar karaya asker çıkarmaya muvaffak olmuşlardır.

### İzmir kazalarında ekmek 40 kuruşa yükseldi

İzmir 10 (Hususî) — İzmirin serbest ekmek satışı yapan kâzalarında 600 gramlık ekmeğin fiyatı 40 kuruşa çıkmıştır. Ekmek fiyatının yükselmesi üzerine nüstahsiller her madde fiyatını aynı nisbetlerde yükseltmektedirler.

### Ekmeklik una patates karıştırılıyor

Ankara 10 (Hususî) — Yurdun bazı mntakalarında ekmeğlik una patates karıştırıldığı ve bu suretle elde edilen ekmeğin de beyaz, yumuşak ve lezzetli olduğu anlaşıldığından Ticaret Vekâleti bütün vilâyetlere lüzumu halinde ekmeğe patates karıştırılmasını tavsiye etmiştir.

## Vişiye göre Almanlar Grozniye yaklaşıyorlar, Ruslar petrol kuyularını tahribe başladılar

Vişi, 11 (Radyo) — Kafkasya'da Ruslar Alman ileri kollarının yaklaşmış oldukları, Grozniye petrol kuyularını tahrib etmişlerdir.

Londraya göre Londra, 11 (A.A.) — Yedi haftadan beri tanklar, topçular, tayyarelerle hücumu uğrayan Stalingrad müdafileri Mihver kuvvetlerini durdurmuşlardır.

Bu durgunluğun muvakkat olup olmadığı sonra anlaşılacaktır. Dün Alman sözcüsü her iki tarafın yeni taarruz hareketleri için si-

## Ruslar Almanların merkez cephesinde mühim piyade kuvvetlerle şiddetli bir hücumu geçtiklerini haber veriyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Alman bomba uçakları aşağı Volga çevresinde liman tesisleriyle ikmal yollarının tahribi işine fasılasız devam etmişlerdir.

Sovyet kuvvetlerinin şimal batı raj hattı arasındaki şarçta taarruzları akim kalmıştır.

Cephenin şimal ve merkez kesimlerinde hücum kit'alarını başarı ile bitirilen hareketler yapılmıştır.

Uzak şimalde Alman bomba uçakları dün gece Kola körfezindeki düşman hava alanlarını bombalamışlardır.

Sovyet tebliği Moskova 10 (A.A.) — Gece neşredilen Sovyet tebliği: Stalingrad çevresinde, kit'aları düşman hücumlarını püskürtmüşlerdir. Şehir kenarlarında tank-

### Cenubi Afrikada batırılan müteflk gemileri

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Başka Alman denizaltıları da batı Afrika sahilinde Frietown üssü açıklarında ve cenub Amerika sahillerinde Saint Laurat ağzında ve şimal Atlantikte şiddetli fırtınalara rağmen 67,000 tonilâto tutarında 10 düşman ticaret gemisi batırılmışlardır. Bunların arasında Büyük Bri tanyaya çok kıymetli yiyecek maddeleri ve ilhassa et götürmekte olan Andalousia Star adındaki 15 bin tonilâtoluk İngiliz soğutucu gemisi vardır.

Bu suretle Alman denizaltıları, çok dağınık harb sahalılarında 141 bin tonilâto tutarında 22 düşman gemisi batırılmışlardır.

Petrol gemisi ziyatı Berlin 10 (A.A.) — Askerî kaynaktan bildiriliyor: İngiliz - Amerikan petrol gemileri denizmasının azalması devam etmektedir.

Birleşik Amerikanın harbe girişinden sonra petrol gemilerine aid çok kıymetli tonaj kayıbları birdenbire ok gibi fırlamış ve harbin açılmasını takib eden ilk dört ay içinde denizaltılarımızın Birleşik Amerika karşı yaptıkları hareketlerle topyekün 864,100 tonilâto tutarında beş yüz gemiye balığ olmuştur. O gündenberi Birleşik Amerika kuyuları açığında, Carab denizinde, Atlantikte, batı Afrika kıyıları açığında, Buz denizinde ve Akdenizde batırılan petrol gemilerinin sayısı, topyekün 2,400 gemi bin tonilâto tutarında 320 gemiye yükselmiştir. Böylece Mayıs ayından ilkteşin iptidasına kadar düşman tarafından kaybedilen petrol gemisi tonajı, bir çuk milyon tonilâtodan fazla tutarda 215 gemiyi bulmuştur.

Muharebenin başındanberi 4,600 bin tonilâto tutarımdan fazla düşman petrol gemisi tahrib olunmuştur.

Şekerci H. MUSTAFA ve MAHDUMU Sayın müşterilerin Bayramın kutlar

lâhlanarak hazırlanmakta olduklarını söylemiştir.

Moskova şehrinin sokaklarında çarpışmaların sona erdiğini bildirmiştir.

Stalingrad civarında Ruslar Almanlara karşı koymaktadırlar. Şimali garbide yalnız mevzii karşılaşmalar vukubulmuş ve Ruslar vaziyetlerini düzeltmişlerdir.

Bir düşman taburu Don sağ ce nahına geçmiş ise de ağır zayıfla püskürtülmüştür.

Tuapsede Mihver kıtaatına karşı azımlık çarpışmalar yapılmaktadır.

larla desteklenmiş düşman piyadesi ve Volgaya ulaşmak için iki teşebbüs yapmışsa da her ikisi de akim bırakılmıştır. Birkaç gündenberi düşman tarafından çevrilmiş olan «N» birliği düşman kordonunu yararak sanayi bölgesine çıkmıştır. 300 düşman öldürülmüştür. Stalingradın şimal batısında Sovyet kit'aları zaptedilen mevzileri tahkim etmişlerdir.

Mozdok çevresinde, bir miktar tank himayesinde hücum eden bir düşman alayı püskürtülmüştür. Bir günde Sovyet kit'aları 300 subay ve er öldürmüş, mühimmat yüklü 10 kamyon tahrib etmişlerdir.

Voronejin cenubunda bir Macar piyade bölüğü Don nehriini geçmiştir. Sovyet toplarının ateşi 80 Macarı yok etmiştir.

### Lille şehrine 100 uçan kale ve 500 tayıyare ile hücum edildi

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Buna rağmen müteflkler yalnız bir savaş ve dört bomba uçağı kaybetmişlerdir. Ağır bomba uçakları Lille şehri ile dolaylarındaki fabrikalara hücum ederken göklerde büyük şiddetle hüküm süren çarpışmalarda beş Alman savaş uçağı düşürülmüştür. Dönüşte pilotlar fabrikaların du man bulutlarıyla kaplı olduğunu görmüşlerdir. Buralardan muazzam alev sütunları çıkmakta idi.

Vichy'de, resmen bildirildiğine göre, başvekil Laval, Almanya şuralatle büyük sayıda işçi gönderilmesi hususunda ısrar eden Alman şefleri ile ağır ve vahim sayılabilecek müzakereler yapmıştır. Mihver radyo ve basın yayını Fransızları bir an evvel Almanyaya gitmeğe iknaa çalışmakta ve aksi halde tedbirler alınacağını bildirmektedir.

Almanlara göre Berlin, 10 (A.A.) — Şimal Fransa ve Belçika çevrelerine karşı gün, düz yapılan muhtelit düşman hava teşkileri taarruzları sonunda çok şiddetli çarpışmalar olmuş ve bu arada müteaddid motörlü bir çok düşman bomba uçakları düşürülmüştür. Bunlardan bazıları şimal Amerika yapısıdır. Bizim tarafımızdan yalnız bir uçak kaybedilmiştir. Fransız sivil halkı arasında ölenler ve yaralananlar olmuştur. Tahrib bombaları tarafından hasar hafiftir.

İngiltere cenub kıyıları açığında hafif Alman savaş uçakları gündüz yapılan çarpışmalar sırasında altı İngiliz asker çıkarma gemisi batırılmışlar ve diğer ikisini vahim hasara uğratmışlardır.

Amerikanın Rusya elçisi Vaşingtona gitti Kuybişef 10 (A.A.) — Birleşik Amerika büyük elçisi amiral Stand ley Kuybişeften hava yolile Vaşingtona hareket etmiştir.

## Ömer İnönü'ye dün merasimle havacılık turizm Brövesi verildi

(Baş tarafı 1 inci sayfada) nüyü bu başarısından dolayı hava kurumu namına tebrik eder ve kendisine turizm brövesi ile alâmeti farikasını vermekle iftihar duyurmuş.

Ömer İnönü, hava kurumunun kanatları seni daima şerefle harırlıyacaktır. Seni ilk uçuran bu yuvayı unutmamak, Türk havacılığına bilginle, enerjinle her zaman yardım ve hizmet etmek, hepimizin senden istediği budur. En candan isteğimiz de bugün kü gibi her işinde muvaffak olmandır.»

Kurum başkanının hitabesinden sonra, Büyük Millet Meclisi Relai Abdülhalik Renda, Ömer İnönünün göğsüne turizm brövesinin alâmeti farikasını takmış ve Ömer İnönü şü sözlerle teşekkür etmiştir:

«Sayın başkan, Hava Kurumunun turizm brövesini almaya muvaffak olduğum için büyük sevinç ve şeref duyuyorum. Bana bu bahtıyarlığı temin eden Hava Kurumuna ve yüce başkanına yürekten minnetler borçluyum. Hava Kurumundaki sayın hocalarımıza şükranlarımı sunarım.

Sayın başkan, öğütleriniz ve dilekeleriniz benim için pek kıymetlidir. Bütün hayatımda aziz Hava Kurumumuza hizmetlerde bulunmaya çalışacağım.»

Misafirler büfede ağırlandıktan sonra Hava okulunu gezmişler ve saat 17 de dağılmışlardır.

### Nuri Demirağ tayıyare alanında da merasim yapılacaktır

Yeşilköyde Nuri Demirağ Tayıyare alanında Bayramın üçüncü gününe tesadüf eden 14/10/1942 Çarşamba günü tayıyare uçuluk ve yapıcılık talimlerinde muvaffak olan Yüksek Mühendis, Üniversite ve Mühendis mekteplerle lise talebeleri arasında; (mekteplerin açılması dolayısıyla) devre uçuş imtihanları yapılacaktır.

Bu talebeler 12 tayıyare ile filo uçuları vesalir akrobasisler kör uçular, paraşüt atma gösterileri yapacaklardır.

Türk elile yapılan ve Türk genç fen erbabı tarafından idare edilen bu tayıyarelerle ziyaretçiler arastandan kur'a çekilmek suretile isteyen 100 talihli uçurulacaktır.

### Ekmek darlığına sebeb meşer ne imiş?

(Baş tarafı 1 inci sayfada) tarda satmaları ile izah etmektedirler. Zira birçok lokantalarda karnezisiz ekmek verildiği hâlâ görülmektedir. Fırıncıları bu harekete sevkeden âmîl de, son günlerde ekmek karnesinin kalkacağı yolunda dolayan şayialar olmuştur. Karne usulü kaldırıldıktan sonra kendilerinden karne cari olduğu günler için karne hesabı sorulmuyacağını uman fırıncılar bu yolsuz hareketi fazlasile teleralamaktadırlar. Alâkadarlar, karne usulünün kalkması için verilmiş bir kararın mevcut olmadığı ni ve karne kaldırılma bile, cari günler için fırıncılardan hesap isteneceğini bildirmektedirler. Karne hesabını tamam olarak veremeyen ve bugünkü yersiz sıkıntıyı yaratmış olan fırıncılar şiddetle cezalandırılacaklardır.

### BU GÜN

Gülmeğe, eğlenmeğe, hoş vakit geçirmek isterseniz hiç düşünmeden muhakkak

SİNEMASINA GİLİP SİNEMA ALANININ ÇAPKAN YILDIZI: GİNGER ROGERS'i Seyredentleri kahkaha ile güldüren, eğlendiren

HANGİSİNİ ALAYIM? filminde görünüz. SES Sineması. Şehir Tiyatrosunun eski komedi kumandasıdır. Bugün matine saat 11 de, 1 de, ve her günkü gibi 14.30 da, 16.30 da, 18.30 dadır. Suane: 9 dadır. Telefon: 49369

## SİYASET ALEMİNDE

### Harbin idaresi dejenere mi oluyor?

Yaz mevsimi artık sonuna yaklaşmaktadır. Havalarda müsaide bulunduğu bir mevsimde bir harbi idare ve idare etmek başkadır; kış içinde bunu devam ettirmek gene başka bir meseledir. Bu sebebledir ki daha şimdiden şark cephesinin vaziyeti ve bu cephenin alaçağı durum türlü münakaşa ve tahminlere mevzu teşkil ediyor. Bundan birkaç gün evvel bir nutuk söyleyen Alman hariciye nazırı fon Ribbentrop mihver devletlerinin bu husustaki görüşlerini hülasa etti. Gene bazı mihver kaynaklarından akseden haberler, Stalingrada karşı inkişaf eden hücumlarda yapılabileceği kaydolunan tabkiye değişikliğile vaziyeti mümkün merbete aydınlatmış oldular. Buna mukabil Anglo-Sakson devletlerinin ekartında şayanı dikkat bir istikrarsızlık göze çarpıyor. Bu nokta, Stalin Yoldaşın Anglo-Sakson yardımlarının kifayetsizliği hakkındaki demecinden sonra, bilhassa meydana vurulmuş oldu. Nevyorkta çıkan New-York Times gazetesinin bir yazısı hassaten şayanı dikkattir. Bu yazı vaziyetin nezaketi üzerine gözleri çekmektedir.

Bu gazeteye göre İngiliz başvekilli Mister Çörçil tarafından 1942 senesinde ikinci bir cephe açılacağı hakkında Sovyet Rusyaya yapılan vâdin mahiyeti, Almanlar üzerinde tesir yapmak ve maneviyat üzerinde müessir olmak gayesini güdüyor. Bu gazeteye göre muayyen bir tarihte bir cephe açılması fikrine Amerika cümhureisi daima muhaf-

lefet etmiş ve Sovyet Rusya da Mister Çörçil'in bu vâdine inanmakla hata işlemiştir.

Amerika matbuatının ve Amerika ricalinin bu vaziyetleri karşısında reisicümhur mister Roosevelt'in şahsî mümessili mister Wendel Wilki'na son Moskova temaları sırasında ikinci cephe meselesi üzerinde durması, işaret ettiği istikrarsızlığı büsbütün artırmış oluyor. Bir taraftan ikinci cephe meselesinde Mister Roosevelt Mister Çörçil ile mutabakat halinde bulunmaz görünürlerken öbür taraftan Mister Roosevelt'in şahsî mümessilinin Mister Çörçil ile hemfikir olduğu göze çarpıyor.

Hele bir kısım İngiliz mahfellerinin, bugün İngiltereyi on üç muhtelif cepheye hiç de müsaide olmayan vaziyetlerde mücadele eder göstermeleri, vaziyetin vuzuhsuzluğunu büsbütün artırıyor. Acaba harb gibi, harbin idaresi de gittikçe tereddide mi uğruyor? — ★★

### Egede vurgunculara ilk darbe

(Baş tarafı 1 inci sayfada) edecek surette zeytinyağı toptan fiyatlarını tesbit etmiştir: Ayvalık, Edremlid, Bırbıhanlye, yağlarından 1 buçuk aside kadar olanlara toptan azamî 120, 3 aside kadar 110, 4 buçuk aside kadara 100, sabunluklara 95, sabun toptan 80 kuruş fiyat tayin etmiştir. Bu fiatlardan İstanbul, Ankara, İzmir valileri şimdî haberdar edilmişlerdir. Bu fiatlar piyasa fiatlarından yüzde 50 ucuzdur.

Şaşılan bir sezonun açılışı:

Bayramın 1 ci gününden itibaren

**ALEMDAR — MİLLÎ**

Bu yıl görülmemiş muhteşem bir sezon açıyor

**ÇÜNKÜ**

Bu sene için büyük fedakârlıklarla

Paramount, Metro Goldvin Mayer, Varner Kross, Ünitid Artist, Foks Filmlerini angaje etmişlerdir

Dünyanın en büyük filmlerini yalnız (ALEMDAR) ve (MİLLÎ) de görebileceksiniz.

Bayram şerefine birinci program

Bu senenin ilk yeni filmi: LIONEL BARRYMOR'un harikası eseri:

**CEZANI ÇEKECEKSİN**

Türkçe

ve

VALLACE BERRY'nin dünyayı titreten yeni filmi

**KARA BULUT**

Bayramda devamlı matine

Bayramın birinci, PAZARTESİ günü matinelere itibaren

**İPEK** Kahkaha.. Zevk ve Neşe haftası

Sinemasında

**LOREL-HARDİ DENİZCİ**

Türkçe sözlü bir kahkaha kasrgası.

Zafer Göklerine Yükselen... Şeref Ülkelerini aşan Büyük Film

Bugün LALE Sinemasında

ERROL FLYNN — BRENDA MARCHALL'ın yarattığı

**DENİZLER ASLANI**

Astıların eşni göremeyeceği... Milyarların benzerini yaratmayacağı... Gönüllerin azametine esir olacağı bir şaheserdir. Telefon: 43595

Dikkat: Bu film aynı zamanda İZMİR'de LALE ve TAN sinemalarında da gösterilmektedir.

Bugün saat 11 de tenzilâtli matine



**SAYIN BAYANLAR:**

Yüz ve ağzınızın güzelliği,  
Dişlerinizin sağlamlığı ve güzelliğiyle kaimdir.  
Güzel dişler, cazibenizi temin eder.

**SANİN****Diş Macunu**

Dişleri beyazlatır ve inci parlaklığını verir  
**SANİN DİŞ MACUNU**  
Diş etlerini kuvvetlendirir, antiseptik ve hoş kokuludur.

**Garib bir hâdise**

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bu demecün münasebetiyle Ana-dolu ajansının yaydığı telgraf-larda bir kasd, bir kötü niyet olmadığını söylemek lüzumsuzdur. Öğrendiğimize göre birinci sual gerçekten Anadolu ajansı-nun verdiği ilk haberde çıkmamıştır. Fakat bunda bir kötü niyet sezme hayret edilecek bir şeydir. Bu demecün tam metninin verilememesi teknik sebeblerden ileri gelmiştir.

Tas ajansı haberlerini daima kablo ile verir ve Türkiyeye bu haberler daima geç kalır. Bu sebepten Anadolu ajansı Stalinin demecini telsizle Röyterden almak mecburiyetinde bulunuyordu. Hava vaziyetinin bozukluğu ve fazla parazitler yüzünden ilk gün bu demecün baş tarafı alınmamış, ancak diğer iki sualin cevapları neşredilmiştir. Ertesi gün ise birinci sualin cevabı beraber diğer iki sualin cevabı tam metin halinde neşredilmiştir. Bu sebepten bunda bir kötü niyet aramak cidden hayrete değer. Burada şunu da ilâve edelim ki birinci gün tam metni alabilmek için Türkiye'deki Sovyet müessesatına müracaat edilmiş, onlar da bunu tam olarak alamadıklarını söylemişlerdir.

Diğer taraftan Bükreş radyosunun yaydığına göre Moskova radyosunun Anadolu ajansı aleyhindeki iddiaları Berlin siyasi mahfillerinde büyük alâka ile takib edilmektedir.

**Türk gazetecileri Kanadada**

Detroit 10 (A.A.) — Kanada hükümeti tarafından misafir edilmiş olan Türk gazetecileri bu raya gelmişlerdir. Ottawada referlerine büyük bir nümâyış tertib edilmiş ve bu münasebetle yüz tayyare uçmuştur.

**Dikkat İkinci ilân 5/10/942****İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:**

Bilumum fabrikatörler ve sanayi müessese sahipleri ile keza her nevi büyük ve küçük imalâtla iştigal edenlerin nazarı dikkatine:

Odamıza kayıtlı ve kayıtsız fabrikatörler ve sanayi müessese sahipleri ile keza her nevi imalâtla iştigal eden atölye sahipleri ilân tarihinden itibaren en geç bir ay zarfında odamız sanayi şubesi müdürlüğüne şifaben müracaatla tevzi edilmekte olan sanayi siciline aid bedelsiz matbu beyannamelerden alarak ikmal ile sanayi şubesi müdürlüğüne imza mukabilinde iade etmeleri ehemmiyetle rica olunur.

Müddeti zarfında veya müracaat etmekten istinkâf edenler Ticaret ve Sanayi Odaları kanununun madde mahsusuna tevfi kan teziye edileceklerdir.

NOT: Odaya kayıtlı acil vesikalarını kayıtsızlar ise ünvan tezkerelerini hini müracaatlarında birlikte getirmeleri lâzımdır. (320)

**Avaryalı Mal Satışı:**

Avaryalı 411 sandık inşaat çivisi, 25 sandık kundura çivisi, 311 kafes sandık beyaz çini, 40 balya kâğıt satılacaktır. Taliblerin en geç 15/X/942 tarihine kadar Galata Eski Gümrük sokak Ömer efendi han No. 8 de Sigorta Eksperti Raif Oğurluya müracaatları. Telefon: 41674

**Kulekapı maliye şubesi tahsil şefliğinden:**

Şubemize kazanç vergisinden borçlu mühendis İsak Tarnapola aid Arap emi mahallesinin Voyvoda caddesinde 69. No. li mahalde haciz altına alınan eşyalardan Poşel botu ve malzemesi Bergmann malzemesi, zîl malzemesi tei ve kablolar Anfigron malzemesi, akümülatörler lâmba Glopları reflektör ve projektörler, Şalter ve demarörler, voltmetre, amper metre ve voltmetreleri, elektrik saat tesisatı hurda demir Oryon marka radyolar Radyo lâmbaları ve daha bazı malzeme eşya 19.10.942 Pazartesi günü saat ondan itibaren mezkûr mahalde aleni müzayede suretiyle satılacaktır.

Bu hususa dair daha fazla izahat almak isteyenlerin Galatada Tünel ya-mında Söğütözü sokakında eski Posta binaında Kulekapı Maliye Tahsil Şefliği'ne müracaat etmeleri lazımdır. Telefon No: (49112) (491)

**PUDRALAR MODASINDA**

Yeni ve fevkalâde bir  
**TEBEDDÜL**

Mübalâğalı gayri tabii  
"Makya", kalmadı.

Cilde sürülecek gayri mer'î  
yeni bir pudra, tabii bir  
güzellik verir

Parisin sık kadınları, yeni bir moda icat etmişlerdir. Bütün gün sabit duran ve hiç parlaklık izi bırakmayan, bir gül teni veren yeni bir pudra bulmuşlardır.



Bunun sırrı: İpeklî elekten üç defa geçirilmiş en saf ve en ince pudrayı iki defa krema köpüğü ile karıştırılması usulü ile izah edilebilir. Fransız kimyagerlerinin senelerce araştırmaları neticesinde elde edilen bu usul, Tokalon müessesesinin inhisarı altındadır. Bu yeni Tokalon pudrası, artık parlak burunlara ve yağlı ciltlere ebediyen son vermiştir. Cildinize, sekiz saat zarfında "Mat", duran nefis ve güzel bir renk verir. Rüzgârda ve yağmurda ve hattâ terlemede cildinizi parıltı göstermez. "Fini Mat", Tokalon pudrasını kullanırsanız simanıza bir gül yaprağının tazelikliğini ve güzelliğini bahşeder, sevimliliğinizi ve cazibenizi bir kat daha artırır. On muhtelif ve yeni cazip renkte olan Tokalon pudrasından birini intihap ediniz.

**Son Posta matbaası:**

Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel  
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

**Üniversite A. E. P. Komisyonundan**

Tıp Fakültesi birinci cerrahi kliniğinde yapılaracak (12133) lira keşifli 13 kalem madeni eşya 15.X.942 Perşembe günü saat 15 de Rektörlükte pazarlıkla ihale edilecektir.

İstekliler, liste ve şartnamesini Rektörlükte görebilir. (495)

**HACI BEKİR ZADE ALİ MUHİDDİN**  
Ticarethaneleri  
**PAZAR ve BAYRAM**  
Günleri Açıktır

**İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂN LARI**

Tahmin bedeli	beher metre murabba	İk	Şartname bedeli vesaire	Taksimdeki Cümhuriyet caddesinde eski-Mezarlık arsasından müfred 2 parsel No. ve 892,50 metre murabba saha arsa
100,00	5712,50	4,46	"	"
100,00	5712,50	4,46	"	"
100,00	5362,50	4,11	"	"
100,00	5362,50	4,11	"	"
100,00	5362,50	4,11	"	"
100,00	5362,50	4,11	"	"
100,00	4640,00	3,39	"	"
100,00	4605,00	3,36	"	"
100,00	5257,50	4,00	"	"
100,00	5250,00	4,00	"	"
100,00	5275,00	4,00	"	"
100,00	5275,00	4,00	"	"
100,00	5240,00	3,99	"	"
100,00	5187,50	3,94	"	"
100,00	5257,50	4,00	"	"
100,00	5257,50	4,00	"	"
100,00	3850,00	3,50	"	"

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları ve mesahat sathiyeleri yukarıda yazılı Taksimdeki mezarlık arsasından müfred 2 ü 18 parsel numaralı 17 parça arsa şarhı ve veçhile binalar inşa edilmek üzere kapalı zarf usulü ile arttırmaya konulmuştur. İhaleleri 15/10/942 Perşembe günü saat 15 de İstanbul Belediyesi Daimi Encümeni odasında yapılacaktır. Bu arsalarla aid şartname; proje vesaire evrak yukarıda hizalarında gösterilen bedeller üzerinden Hesab İşleri Müdürlüğünden alınacaktır. Şerhleri öğrenmek isteyenler her gün Belediye İmar Müdürlüğünden malumat alabilirler. Talibleri ilk teminat makbuz veya mek-tubları ve kanunen ibrazı lazım gelen diğer vesikalarla 2490 numaralı kanununun tarifata çevresinde hazırlayacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encümene vermeleri lazımdır. (189)

Saçınız dökülüyorsa, başınızda kepek varsa?  
**MAJİK SAÇ EKŞİRİ**  
Kullanınız. Tesirini derhal görürsünüz.

**Köylü ve İşçi Elbiseleri**  
**UCUZ - SAĞLAM - DAYANIKLI**  
Toptan Satış Yeri:  
İstanbul, Sultanhamam, İrfaniye çarşısı, numara 18 - 19  
**SALÂHADDİN KARAKAŞLI**  
Satmak isteyen tüccar ve esnafa fiat ve çeşid listesi gönderilir.

**NEVROZİN**

**Baş, diş, nezle, grip, romatizma**  
Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.  
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.



**ADEMİ İKTİDAR VE BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI**  
HER ECZANEDE BULUNUR POSTA K. 228  
REÇETE İLE SATILIR

**Namli Türk Sucukları**  
**APIKOĞLU**  
fabrikası sahibi, sayın müşterilerimize Bayramı sevgi ve saygı ile kutlar.

**MÜJDE:**  
Uzun müddet tecrübe edilmiş Avrupa Plâklarına muadil, her yerden daha ucuz ve teminatlî  
**AKÜMÜLATÖR PLÂKLARINI**  
tedarıkta edebilirsiniz. İstanbul, Beyoğlu Aynalçesme caddesi No. 16  
PROF. Hakkı Yaratın

**PARA PARAYI ÇEKER**

**T. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESAPLARI**  
3 ikineçerin Kesidesine ayrılan İkramyeler:

1	500
5	250
10	100
15	50
20	25

**T. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESAPLARI**  
3 ikineçerin Kesidesine ayrılan İkramyeler:

Mısırçarıssının tamiratı müteahhit namı hesabına kapalı zarf usulüyle ek. sifmeye konulmuştur. Ta'dilen tarizim olunan yeni keşif bedeli (392650) lira (40) kuruş ve ilk teminat (19456) lira «2» kuruştur.

Mukavele, Eksiltme, Nafta İşleri Umumi Hususî ve Fenni şartnameleri, proje keşif hülasasıyla buna müteferri diğer evrak «19» lira «64» kuruş mukabilinde Belediye Fen İşleri Müdürlüğünden verilecektir.

İhale 15/10/942 Perşembe günü saat «15» de Daimi Encümente yapılacaktır.

Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ihale tarihinden (3) gün evvel Belediye Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet, imza şartname ve müteferri evrak ve kanunen ibrazı lazım gelen diğer vesikalarla birlikte 2490 No. lu kanununun tarifata çevresinde hazırlayacakları tek bir mektublarını ihale günü saat (14) e kadar Daimi Encümene vermeleri lazımdır. (188)

Mısırçarıssının tamirat ve tadilat işleri için müteahhid namı hesabına vent. den açılmış bulunan kapalı zarf eksiltmesinde aid ilk teminat miktarının ya-nı hafası ile 19456.02 lira yerine 17456.02 lira olarak çıktığı anlaşılmıştır. Mezkûr tamirat ve tadilat işleri ilk teminat miktarının 19456.02 lira olduğu hususunda şüphesizdir. (194)